

Contact

Meer informatie over stof, de gezondheidsrisico's ervan en mogelijke maatregelen vindt u op de website www.pakstofaan.nl. Op de site staat onder andere de handige test, die in enkele minuten is uit te voeren.

Beantwoordt de site niet al uw vragen, neem dan contact op met:

Bert Boer

Email g.c.boer@hpa.agro.nl
Telefoon **070 370 8322**

of

Tineke Rens

Email s.rens@hpa.agro.nl
Telefoon **070 370 8473**

Post **Stof? Pak 't aan!**
Postbus 29739
2502 LS Den Haag

'Stof? Pak 't aan!' is een samenwerkingsproject van het Productschap Tuinbouw, de Productschappen Vee, Vlees en Eieren, het Productschap Akkerbouw en het Productschap Diervoeder.

1 Wat is stof? 2 Waarom is stof gevaarlijk? 3 Is stof altijd schadelijk voor de gezondheid? 4 Wat gebeurt er bij het inademen van stof? 5 Wat is agrarisch stof? 6 Wat is endotoxine? 7 Wat is kwartsstof?

De zeven meest gestelde vragen over stof

STOF?
PAK 'T AAN!

1

Wat is stof?

Stof is een verzameling van vaste of vloeibare deeltjes, die in de lucht aanwezig zijn. Soms is stof zichtbaar en soms onzichtbaar. Stofdeeltjes kunnen een verschillende samenstelling en oorsprong hebben. De verzamelnaam voor alle soorten deeltjes is 'Stof'.

2

Waarom is stof gevaarlijk?

Stof kan schadelijke bestanddelen bevatten. Ook in de landbouwsector en verwerkende industrie is dit het geval. Niet alleen droge stof, maar ook waternevel kan schadelijke deeltjes bevatten. Wanneer medewerkers te veel of te lang achter elkaar stof inademen, kunnen luchtwegklachten ontstaan. Dit begint onschuldig met klachten, zoals prikkeling van de luchtwegen, veel niezen en hoesten. Dit kan overgaan in ernstiger klachten, zoals bronchitis, benauwdheid en zelfs astma. Deze klachten kunnen blijvend zijn!

3

Is stof altijd schadelijk voor de gezondheid?

Dit hangt af van:

- de schadelijkheid van het stof;
- de hoeveelheid van het stof in de lucht;
- hoe lang iemand in het stof moet werken;
- de zwaarte van het werk: bij zwaar werk ademt men dieper, dus meer stof in;
- de individuele gevoeligheid voor stof.

Het stof dat in de agri-foodsectoren (landbouw en verwerkende industrie) voorkomt, is bijna altijd schadelijk voor de gezondheid.

4

Wat gebeurt er bij het inademen van stof?

Bij het inademen komen grote stofdeeltjes terecht in de neus of luchtpijp. Ze worden door zogenaamde trilharen naar de keel verplaatst en daarna uitgespuugd of ingeslikt. Kleinere deeltjes dringen dieper door, tot in de bronchiën. De kleinste stofdeeltjes komen diep in de longen terecht waar ze moeilijk verwijderd kunnen worden en schade aan kunnen richten.

5

Wat is agrarisch stof?

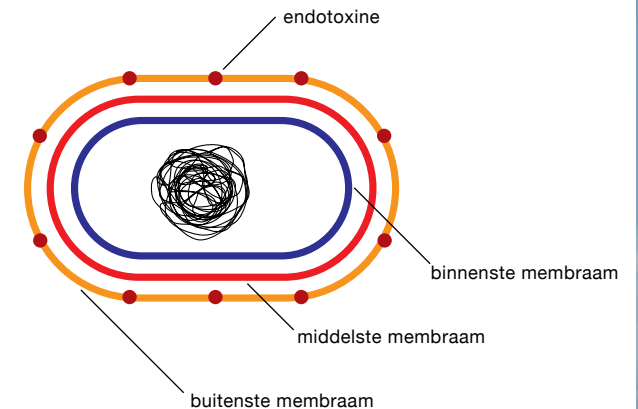
Agrarisch stof is de verzamelnaam voor al het stof dat aanwezig is op bedrijven in de agrarische sector of verwerkende industrie. Agrarisch stof is van plantaardige of dierlijke oorsprong en is een verzameling van stofdeeltjes, zoals kwartsstof en endotoxine. Het bevat zowel grote als kleine deeltjes.

6

Wat is endotoxine?

Deeltjes van plantaardige gewassen of van dieren bevatten vaak schadelijke stoffen die afkomstig zijn van bacteriën of schimmels. Endotoxine is een van de meest schadelijke deeltjes. Het is een bestanddeel van de celwand van gramnegatieve bacteriën en komt vrij na afsterven van de bacterie, doordat de buitenste celwand dan uit elkaar valt (zie figuur 1). Endotoxine dringt diep in de longen door en veroorzaakt daar ontstekingsreacties die kunnen resulteren in gezondheidsklachten zoals (chronische) bronchitis, een griepig gevoel, astma, benauwdheid, koorts of COPD. Deze klachten kunnen al optreden na het inademen van een zéér kleine hoeveelheid.

Figuur 1 Gram negatieve bacterie

7

Wat is kwartsstof?

Kwarts is stof dat in zand, klei en in veel natuurlijke gesteenten zit. Bij het ploegen, frezen, en oogsten en verwerken van grondgewassen komt kwartsstof in de lucht. Kwartsstof bestaat uit hele kleine onoplosbare stofdeeltjes, die diep in de longen terechtkomen en moeilijk door het lichaam worden verwijderd. De deeltjes kunnen een 'stoflong' veroorzaken, waardoor het longweefsel minder elastisch wordt. Bij inspanning zorgt dit voor kortademigheid en benauwdheid. Ook hoesten en pijn op de borst kunnen voorkomen. Het kan zelfs kanker veroorzaken! Naarmate er meer stof wordt ingeademd, neemt de schade toe, die uiteindelijk onherstelbaar kan zijn. In eerste instantie zijn er vaak weinig klachten, maar na langere tijd kunnen ernstige klachten ontstaan met soms arbeidsongeschiktheid tot gevolg.